

Milieueffectrapportage

88

Bestemmingsplan 'TU-Noord' – Delft

Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State

20 mei 2009, 200800791/1,
(mrs. Slump, Simons-Vinckx en Van Sloten)
Noot Poortinga

Milieueffectrapportage. M.e.r.-plicht. M.e.r.-beoordelingsplicht. Woningbouw. Samenhang. Studenteneenheid. Ontvankelijkheid. Luchtkwaliteit. Geluid. Bezinning. Grondwater.

[Wm art. 7.2 lid 1, 7.27 lid 3; Besluit m.e.r. 1994 categorie 11.1 onderdeel C en D van de bijlage]

Op 19 april 2007 is het bestemmingsplan 'TU-Noord (De noordelijke Wippolder)' vastgesteld door de gemeenteraad van Delft. Het plan ziet op het noordelijke deel van de TU-wijk, waar de gebouwen van de TU Delft staan. De voorheen geldende planologische regelingen worden geactualiseerd en geharmoniseerd en het centrale deel van het plangebied, waarvoor nog geen bestemmingsplan gold, wordt onder het nieuwe planologische regime gebracht. Nieuwe ontwikkelingen bestaan vooral uit woningbouw ter plaatse van oude gebouwen van de TU Delft en enkele inbreidingsprojecten. Ten behoeve van de aanleg van een tramlijn worden aanpassingen van het Mijnbouwplein en de Michiel de Ruyterweg mogelijk gemaakt. GS van Zuid-Holland hebben het plan op 18 december 2007 goedgekeurd. In beroep is wat betreft het onderwerp milieueffectrapportage (m.e.r.) aangevoerd dat ten onrechte geen m.e.r. of m.e.r.-beoordeling is uitgevoerd. Ten eerste stellen appellanten dat het plan volgens hen niet los gezien kan worden van andere woningbouwvoornemens in de gehele wijk Wippolder. Ten tweede voeren appellanten aan dat de gemeente Delft de studenteneenheden in het plan ten onrechte voor de helft mee heeft gerekend bij het bepalen of de m.e.r.- (beoordelings)plichtige drempelwaarde wordt overschreden. Volgens de gemeenteraad waren de genoemde woningbouwontwikkelingen ten tijde van het vaststellen van het onderhavige bestemmingsplan niet voorzienbaar. Daarom zijn zij niet meegenomen in

de beoordeling of er wel of geen m.e.r.- (beoordelings)plicht gold. Dat inmiddels wel sprake is van samenhang, maakt dit niet anders. De studenteneenheden zijn voor de helft meegerekend, omdat zij een geringere milieubelasting opleveren. De raad acht dit in overeenstemming met het doel en de strekking van het Besluit m.e.r. 1994. Bovendien is de raad van mening hierin een zekere beoordelingsvrijheid te hebben.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State stelt dat bij het bepalen van wel of geen m.e.r.- (beoordelings)plicht alleen is gekeken naar mogelijke woningbouw op het terrein 'Gele Scheikunde'. Hiermee heeft het college miskent dat in het plangebied meer woningbouw mogelijk wordt gemaakt, te weten ter plaatse van de bestemmingen 'Woondoeleinden' en 'Woondoeleinden 2'. Door deze bestemmingen niet mee te nemen, berust het goedkeuringsbesluit niet op een deugdelijke motivering. Bovendien ziet de Afdeling, anders dan de raad en het college, aanleiding om de woningbouwmogelijkheden in een groter gebied bepalend te achten voor de vraag of een milieueffectrapport (MER) gemaakt moet worden. Uit het streekplan kan opgemaakt worden dat ten tijde van het vaststellen van het onderhavige bestemmingsplan ook woningbouwontwikkelingen ten zuiden van het plangebied voorzienbaar waren. Hierbij wijst de Afdeling ook op een voorontwerp-bestemmingsplan 'TU-Midden' en een voorbereidingsbesluit. Ten slotte stelt de Afdeling dat de studenteneenheden niet slechts voor de helft kunnen worden meegerekend. Het Besluit m.e.r. 1994 noch de toelichting hierop zouden hier aanknopingspunten voor bieden. De studenteneenheden dienen beschouwd te worden als woningen. Voor zover al niet is bedoeld zelfstandige wooneenheden te realiseren, kan in ieder geval het oppervlakte van de studenteneenheden gelijk worden gesteld aan kleine zelfstandige appartementen. Door de studenteneenheden in het plangebied volledig mee te rekenen, wordt in ieder geval de m.e.r.-beoordelingsplichtige drempelwaarde overschreden. Het plan is derhalve in strijd met art. 7.27, lid 3, Wm vastgesteld. De Afdeling onthoudt goedkeuring aan de bestemmingsplandelen 'Uit te werken gebied voor wonen' en 'Woondoeleinden 2'. Nu zij goedkeuring onthoudt aan deze plandelen, laat de Afdeling de beroepsgrond over de directe m.e.r.-plicht buiten beschouwing. Deze vraag dient aan bod te komen bij het besluit dat als eerste voorziet in de samenhangende activiteit, met de dan bekende informatie.

Uitspraak in het geding tussen:

1. [appellant sub 1], wonend te [woonplaats],
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "O.M.A. Amsterdam B.V.", gevestigd Amsterdam,
3. de vereniging "Vrienden van de Delftse Botanische Tuin", gevestigd te Delft,
4. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "De Groene Groep Ontwikkeling B.V.", gevestigd te Rotterdam,
5. de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid "DP6 architectuurstudio B.V." en "Dynamohal B.V.", beide gevestigd te Delft,
6. de vereniging "Belangenvereniging TU Noord" en de stichting "Stichting Commissie Natuur" en "Milieu Delft", beide gevestigd te Delft,
7. [appellant sub 7], wonend te [woonplaats], en
het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
verweerder.

1. Procesverloop

Bij besluit van 18 december 2007, kenmerk PZH-2007-687710, heeft het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland (hierna: het college) besloten over de goedkeuring van het door de raad van de gemeente Delft (hierna: de raad) bij besluit van 19 april 2007 vastgestelde bestemmingsplan 'TU-Noord (De noordelijke Wippolder)'.

Tegen dit besluit hebben [appellant sub 1] bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 30 januari 2008, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid O.M.A. Amsterdam B.V. (hierna: O.M.A. Amsterdam) bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 18 februari 2008, de vereniging Vrienden van de Delftse Botanische Tuin (hierna: de vereniging Vrienden Botanische Tuin) bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 20 februari 2008, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid De Groene Groep Ontwikkeling B.V. (hierna: De Groene Groep) bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 22 februari 2008, de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid DP6 architectuurstudio B.V. en Dynamohal B.V. (hierna: DP6 en Dynamohal) bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 22 februari 2008, de vereniging Belangenvereniging TU

Noord en de stichting Stichting Commissie Natuur en Milieu Delft (hierna: de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu) bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 22 februari 2008, en [appellant sub 7] bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 25 februari 2008, beroep ingesteld. O.M.A. Amsterdam heeft haar beroep aangevuld bij brief van 17 maart 2008. De Groene Groep heeft haar beroep aangevuld bij brief van 18 maart 2008. De Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu hebben hun beroep aangevuld bij brief van 19 maart 2008. De raad heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

Het college heeft een verweerschrift ingediend. De raad, [belanghebbende], O.M.A. Amsterdam alsmede de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu hebben nadere stukken ingediend.

De raad heeft rapporten inzake de financiële uitvoerbaarheid van het plandeel dat ziet op gronden van O.M.A. Amsterdam, ingezonden. Daarbij heeft hij voor deze stukken verzocht om geheimhouding, als bedoeld in artikel 8:29 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Bij beslissing van 7 juli 2008 heeft een enkelvoudige kamer van de Afdeling het verzoek om geheimhouding gedeeltelijk ingewilligd. De betrokken partijen is gevraagd om toestemming om mede op grondslag van de geheim te houden informatie in de rapporten uitspraak te doen. Deze toestemming is verkregen.

De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening heeft desverzocht een deskundigenbericht uitgebracht (hierna: het deskundigenbericht). [appellant sub 1], De Groene Groep, [belanghebbende], de raad alsmede de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu hebben hun zienswijze daarop naar voren gebracht.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 12 maart 2009, (...; red.).

2. Overwegingen

Ontvankelijkheid beroep van De Groene Groep

2.1. De Groene Groep richt zich in beroep tegen de onthouding van goedkeuring aan het plandeel met de bestemming 'Woondoelein-

den' voor haar zuidelijke bouwstrook op het zogenoemde Vliegenthart-terrein welke direct grenst aan het bij [belanghebbende] in eigendom zijnde pand op het perceel [locatie 1]. Zij voert aan dat ten onrechte rekening is gehouden met de aanwezigheid van ramen in dat pand. Deze ramen zijn volgens haar zonder bouwvergunning aangebracht in welk verband om handhaving is verzocht. In deze situatie had de eigenaar van het pand moeten aantonen dat de ramen met vergunning zijn aangebracht, aldus De Groene Groep.

2.2. Het college heeft goedkeuring onthouden aan twee bouwstroken met de bestemming 'Woondoeleinden' voor het Vliegenthart-terrein. Hij acht de hier mogelijk gemaakte nieuwbouw te hoog in relatie tot de omliggende monumentale bebouwing. De zuidelijke bouwstrook acht hij voorts strijdig met een goede ruimtelijke ordening omdat deze is voorzien binnen een afstand van twee meter van de ramen in de noordelijke gevel van het pand op het perceel [locatie 1].

2.3. De Afdeling overweegt dat het beroep van De Groene Groep alleen ziet op de onthouding van goedkeuring aan de zuidelijke bouwstrook. Uit het bestreden besluit volgt dat aan deze bouwstrook goedkeuring is onthouden vanwege de bouwhoogte alsmede vanwege de ramen in het belendende pand aan de [locatie 1]. In haar beroepschrift ageert De Groene Groep alleen tegen laatstbedoelde reden voor de onthouding van goedkeuring, hetgeen door haar ter zitting is bevestigd. Dit leidt tot de conclusie dat haar beroep niet kan worden geacht te zijn gericht op het verlenen van goedkeuring aan het plandeel. Immers, ook indien haar beroepsgrond zou slagen, wordt hiermee de reden voor de onthouding van goedkeuring vanwege de bouwhoogte niet weggenomen. Het beroep moet dan ook worden geacht te zijn gericht tegen de aan de onthouding van goedkeuring ten grondslag gelegde motivering.

2.3.1. In verband met de verplichting van de raad ingevolge artikel 30, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (hierna: WRO) om met inachtneming van het besluit tot onthouding van goedkeuring een nieuw plan vast te stellen, oordeelde de Afdeling in bestemmingsplanzaken op grond van de WRO dat niet slechts de onthouding van goedkeuring zelf maar ook de hieraan ten

grondslag liggende motivering in de beroepsprocedure ter beoordeling kon staan. Daarbij was het procesbelang gelegen in de verplichting het besluit van het college in acht te nemen bij het artikel 30-plan.

Op 1 juli 2008 is de WRO ingetrokken en is de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) in werking getreden.

Vaststaat dat het gemeentebestuur voor 1 juli 2008 geen ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegd waarin het besluit tot onthouding van goedkeuring in acht is genomen, zodat voor het plandeel waaraan goedkeuring is onthouden, een bestemmingsplan op grond van de Wro zal moeten worden vastgesteld.

De Wro noch het daarbij behorende overgangsrecht voorziet in een bepaling dat de raad bij de vaststelling van een bestemmingsplan op grond van artikel 3.1 van de Wro een besluit tot onthouding van goedkeuring aan een onder de WRO totstandgekomen plan in acht neemt. Artikel 30 van de WRO heeft derhalve geen betekenis voor een op grond van de Wro vast te stellen bestemmingsplan.

Gezien het voorgaande is het belang bij de beoordeling van het beroep dat wordt geacht te zijn gericht tegen de aan het besluit tot onthouding van goedkeuring ten grondslag liggende motivering, ingaande 1 juli 2008, komen te vervallen. Dit impliceert dat de bezwaren van De Groene Groep inzake de ramen in het pand op het perceel [locatie 1] aan de orde kunnen komen bij de totstandkoming van het bestemmingsplan onder de Wro.

2.3.2. Het beroep van De Groene Groep is niet-ontvankelijk.

Ontvankelijkheid beroep van DP6 en Dynamohal

2.4. Het beroep van DP6 en Dynamohal, voor zover gericht tegen de goedkeuring van artikel 8, tweede lid, onder b, van de planvoorschriften, voor zover daarin ten behoeve van kantoren een maximum is gesteld van 500 m² brutovloeroppervlak per vestiging, steunt niet op een bij de raad naar voren gebrachte zienswijze.

Ingevolge de artikelen 54, tweede lid, aanhef en onder d, en 56, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 27 van de WRO en artikel 6:13 van de Awb, kan door een belanghebbende slechts beroep worden ingesteld tegen het besluit tot goedkeuring van het college, voor

zover dit beroep de goedkeuring van planden, voorschriften of aanduidingen betreft die de belanghebbende in een tegen het ontwerpplan bij de raad naar voren gebrachte zienswijze heeft bestreden.

Dit is slechts anders voor zover de raad bij de vaststelling van het plan daarin wijzigingen heeft aangebracht ten opzichte van het ontwerp, dan wel indien een belanghebbende redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij ter zake geen zienswijze naar voren heeft gebracht.

Voor zover van belang doet zich geen van deze omstandigheden voor. Geen rechtvaardiging is gelegen in de door DP6 en Dynamohal gestelde omstandigheid dat door hun rechtsvoorgangster, Stichting DUWO, wel een op artikel 8, tweede lid, onder b, van de planvoorschriften gerichte zienswijze ten aanzien van het gebruik van de Dynamohal is ingebracht. Niet valt in te zien dat DP6 en Dynamohal niet ook zelf in staat zijn geweest dit punt als zienswijze in te brengen. Zij hebben immers zelf bij brief van 1 december 2006 een zienswijze ingebracht tegen het ontwerpplan waarin zij bovendien hebben aangegeven huurder/gebruiker en erfpachter te zijn van de Dynamohal. Het beroep van DP6 en Dynamohal is in zoverre niet-ontvankelijk.

Ontvankelijkheid beroep van O.M.A. Amsterdam

2.5. Het beroep van O.M.A. Amsterdam ziet op de omvang van de bouwmogelijkheden voor haar perceel aan de Charlotte de Bourbonstraat. In de schriftelijke uiteenzetting heeft de raad erop gewezen dat aan O.M.A. Amsterdam een bouwvergunning is verleend welke past binnen de mogelijkheden van het thans voorliggende bestemmingsplan en dat haar belang bij een uitspraak op haar beroep om die reden is vervallen. O.M.A. Amsterdam heeft zich desgevraagd op het standpunt gesteld dat haar belang niet is vervallen en dat dit kan worden gevonden in de omstandigheid dat haar bouwmogelijkheden zijn beperkt en in de door haar geleden schade. Gelet op hetgeen O.M.A. Amsterdam heeft aangevoerd ziet de Afdeling onvoldoende aanknopingspunten voor het oordeel dat O.M.A. Amsterdam geen belang meer heeft bij een uitspraak op haar beroep. Haar beroep is dan ook ontvankelijk.

Toetsingskader

2.6. Ingevolge artikel 28, tweede lid, van de WRO, gelezen in samenhang met artikel 10:27 van de Awb, rust op het college de taak om – in voorkomend geval mede op basis van de ingebrachte bedenkingen – te onderzoeken of het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij dient het college rekening te houden met de aan de raad toekomende vrijheid om bestemmingen aan te wijzen en voorschriften te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. Daarnaast heeft het college er op toe te zien dat het plan en de totstandkoming daarvan niet in strijd zijn met het recht.

Planbeschrijving

2.7. Het bestemmingsplan ziet op het noordelijke deel van de TU-wijk ten zuiden van de binnenstad, waar de gebouwen van de TU Delft staan. Het bestemmingsplan heeft tot doel de voorheen geldende planologische regelingen voor dit gebied te actualiseren en harmoniseren en het centrale deel van het plangebied, waarvoor nog geen bestemmingsplan gold, onder het nieuwe planologische regime te brengen. Nieuwe ontwikkelingen bestaan vooral uit woningbouw ter plaatse van enkele oude gebouwen van de TU Delft en uit enkele inbreidingsprojecten. Ten behoeve van de aanleg van een tramlijn is met het plan beoogd te komen tot aanpassingen van het Mijnbouwplein en de Michiel de Ruyterweg.

Terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan

2.8. O.M.A. Amsterdam stelt dat het advies van de Commissie voor Welstand en Monumenten van 13 juli 2006 over een principeplan voor de bebouwing van haar perceel aan de Charlotte de Bourbonstraat ten onrechte niet met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage is gelegd. Zij gaat ervan uit dat dit advies van betekenis is geweest voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

2.9. Ingevolge artikel 23, eerste lid, van de WRO is op de voorbereiding van een bestemmingsplan afdeling 3.4 van de Awb van toepassing met dien verstande dat in artikel 23 van de WRO enkele aanvullende voorschriften worden gegeven. Ingevolge artikel 3:11, eerste lid, van de Awb, dat deel uitmaakt van afdeling 3.4, legt het bestuursorgaan het ontwerp van het te nemen besluit, met de daarop betrek-

king hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp, ter inzage.

2.10. De bestemmingsplanprocedure wordt gekenmerkt door een getrappt stelsel, waarbij het inbrengen van een zienswijze in beginsel een vereiste is om beroep te kunnen instellen. Teneinde de betrokkene in staat te stellen om tegen het ontwerpplan gemotiveerd een zienswijze te kunnen inbrengen, is vereist dat niet alleen het ontwerpplan ter inzage wordt gelegd, doch tevens de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor de beoordeling daarvan.

2.10.1. Het door O.M.A. Amsterdam bedoelde advies van de Commissie voor Welstand en Monumenten is in het kader van een door haar opgesteld principeplan voor haar perceel aan de Charlotte de Bourbonstraat uitgebracht. Niet valt in te zien dat dit principeplan redelijkerwijs nodig was voor de beoordeling van het ontwerpbestemmingsplan. Het stuk kan niet worden aangemerkt als een stuk dat daarop betrekking heeft. De Afdeling ziet in hetgeen O.M.A. Amsterdam heeft aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat het bestemmingsplan in strijd met artikel 23, eerste lid, van de WRO, gelezen in samenhang met artikel 3:11, eerste lid, van de Awb, is vastgesteld.

Terinzagelegging goedkeuringsbesluit

2.11. [appellant sub 7] stelt dat het goedkeuringsbesluit van het college ten onrechte al op 15 januari 2008 ter inzage is gelegd. Terinzagelegging had volgens hem moeten plaatsvinden op 29 januari 2008.

2.12. De Afdeling overweegt dat deze beroepsgrond betrekking heeft op een mogelijke onregelmatigheid van na de datum van het bestreden besluit. Deze kan reeds om die reden de rechtmatigheid van het bestreden besluit niet aantasten en kan derhalve geen grond vormen voor de vernietiging van het bestreden besluit.

De beroepen van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu, [appellant sub 1] en de vereniging Vrienden Botanische Tuin inzake de plandelen met de bestemmingen 'Uit te werken gebied voor wonen' en 'Woondoeleinden 2'

2.13. De Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu stellen in beroep dat het

college ten onrechte goedkeuring heeft verleend aan de plandelen met de bestemmingen 'Uit te werken gebied voor wonen' en 'Woondoeleinden 2', deze laatste bestemming met uitzondering van het bestemmingsvlak voor het bouwperceel aan de Charlotte de Bourbonstraat. [appellant sub 1] stelt in beroep dat het college ten onrechte goedkeuring heeft verleend aan het bestemmingsvlak 'Uit te werken gebied voor wonen' voor zover dat ziet op een gedeelte van zijn achtertuin. De vereniging Vrienden Botanische Tuin stelt in beroep dat het college ten onrechte goedkeuring heeft verleend aan het bestemmingsvlak 'Woondoeleinden 2' voor een gedeelte van het perceel Julianalaan 67.

De milieueffectrapportage

2.14. De Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu voeren aan dat het college zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat geen aanleiding bestond in verband met de in het bestemmingsplan opgenomen woningbouwmogelijkheden bij de voorbereiding daarvan een milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) uit te voeren dan wel te beoordelen of een m.e.r. uitgevoerd zou moeten worden (hierna: m.e.r.-beoordeling). Het bestemmingsplan kan volgens hen niet los worden gezien van de uitbreiding van het woningbestand met 4.049 en mogelijk zelfs 6.300 woningen in de gehele wijk Wippolder. De Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu betogen voorts dat de raad de in het plangebied voorziene studenteneenheden in het kader van de drempelwaarden van het Besluit milieueffectrapportage 1994 (hierna: Besluit m.e.r. 1994) ten onrechte voor de helft heeft meegerekend. Daarbij wijzen zij onder meer op de uitspraak van de Afdeling van 21 september 2006, zaak nr. 200508299/1, waar het ging om woon(zorg)eenheden.

2.15. Het college heeft zich in het bestreden besluit op het standpunt gesteld dat, gelet op de maximale capaciteit van 470 woningen ter plaatse van het plandeel met de bestemming 'Uit te werken gebied voor wonen' voor het zogenoemde terrein Gele Scheikunde, ruim onder de grens voor de m.e.r.-plicht of de m.e.r.-beoordelingsplicht wordt gebleven. In het verweerschrift geeft het college aan dat hij bij de goedkeuring geen reden heeft gezien uit te gaan van een samenhangende ontwikkeling

in relatie tot de omliggende bestemmingsplangebieden. Met de omstandigheid dat de raad met de huidige inzichten tot een samenhangende ontwikkeling concludeert, heeft hij bij de goedkeuring geen rekening kunnen houden, aldus het college. Hij blijft daarbij van mening dat zich niet een zodanige samenhang tussen de bestemmingsplangebieden voordoet dat de daarin voorziene ontwikkelingen tezamen hadden moeten worden beoordeeld.

2.16. In de schriftelijke uiteenzetting stelt de raad zich op het standpunt dat de woningbouwontwikkelingen in de aangrenzende bestemmingsplangebieden ten tijde van de vaststelling van het thans voorliggende bestemmingsplan niet voorzienbaar waren en dat om die reden geen aanleiding bestond een milieueffectrapport (hierna: MER) te maken of een m.e.r.-beoordeling uit te voeren. Dat inmiddels wel van een samenhangende ontwikkeling wordt uitgegaan, maakt dat volgens hem niet anders. Voor het nu aan de orde zijnde plangebied is de raad uitgegaan van 1.983 nieuwe woningen. Daarbij rekent hij de voorziene studenteneenheden voor de helft mee omdat deze een geringere milieubelasting opleveren. De raad acht deze uitleg in overeenstemming met doel en strekking van het Besluit m.e.r. 1994 en is van mening op dit punt een zekere beoordelingsvrijheid te hebben.

2.17. Ingevolge artikel 7.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) worden bij algemene maatregel van bestuur de activiteiten aangewezen:

- a. die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu;
- b. ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij vanwege de bijzondere omstandigheden waaronder zij worden ondernomen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

Terzake van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden ingevolge het derde lid de categorieën van besluiten aangewezen bij de voorbereiding waarvan een MER moet worden gemaakt.

Ingevolge het vierde lid worden terzake van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder b, de categorieën van besluiten aangewezen in het kader waarvan het bevoegd gezag krachtens de artikelen 7.8b of 7.8d moet beoordelen of die activiteiten de in dat onderdeel bedoelde gevolgen hebben, en indien dat het geval is, bij

de voorbereiding waarvan een MER moet worden gemaakt.

Ingevolge artikel 7.27, eerste lid, neemt het bevoegd gezag een krachtens artikel 7.2, derde lid, of 7.6, derde lid, aangewezen besluit niet dan nadat toepassing is gegeven aan de artikelen 7.12 tot en met 7.26.

Ingevolge artikel 7.27, derde lid, neemt het bevoegd gezag een beslissing omtrent een krachtens artikel 7.2, eerste lid, onder b, aangewezen activiteit, en ten aanzien waarvan geen provinciale verordening krachtens artikel 7.6, eerste lid, van toepassing is, niet dan nadat toepassing is gegeven aan de artikelen 7.8a tot en met 7.8d.

2.17.1. Ingevolge artikel 2, eerste lid, van het Besluit m.e.r. 1994 worden als activiteiten als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder a, van de Wm aangewezen de activiteiten die behoren tot een categorie die in onderdeel C van de bijlage is omschreven.

Ingevolge categorie 11.1 van onderdeel C van de bijlage, voor zover hier van belang, is het maken van een MER verplicht bij de vaststelling van een bestemmingsplan dat voorziet in de bouw van woningen in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een aaneengesloten gebied en [...] 4.000 of meer woningen omvat binnen de bebouwde kom.

2.17.2. Ingevolge artikel 2, tweede lid, van het Besluit m.e.r. 1994 worden als activiteiten als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder b, van de Wm aangewezen de activiteiten die behoren tot een categorie die in onderdeel D van de bijlage is omschreven.

Ingevolge categorie 11.1 van onderdeel D van de bijlage, voor zover hier van belang, is de procedure als bedoeld in de artikelen 7.8a tot en met 7.8e van de Wm van toepassing op de vaststelling van een plan als bedoeld in artikel 10 van de WRO dat voorziet in de bouw van woningen in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat binnen de bebouwde kom.

2.17.3. Ingevolge artikel 1, aanhef en onder 48, van de planvoorschriften wordt onder woning verstaan een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor huisvesting van één afzonderlijke huishouding.

2.18. In de toelichting bij het bestemmingsplan is gesteld dat in het streekplan Zuid-Holland West 2003 (hierna: het streekplan) een

deel van de locatie is aangewezen als stedelijk vernieuwingsgebied met als ontwikkelingsrichting dynamiseren. Het betreft, aldus de plantoelichting, het gebied begrensd door de Schie, Hertog Govertkade, Rotterdamseweg, Julianalaan, Michiel de Ruyterweg, Christiaan Huygensweg, Schoemakerstraat, Van den Broekweg, Mekelweg en Van Barenstraat. Met dynamiseren wordt bedoeld op een ontwikkeling waardoor een stedelijk milieu ontstaat dat uitermate geschikt is voor starters op de woningmarkt en arbeidsmarkt; een milieu dat een motor is voor sociale, economische en culturele vernieuwing. In het kader van stedelijke vernieuwing betekent dit het toevoegen van woningen, kleinschalige bedrijfsruimten, combinaties van wonen en werken en culturele en educatieve voorzieningen. Om voldoende ruimte voor wonen binnen bestaand stedelijk gebied te realiseren is stedelijke vernieuwing noodzakelijk. Hiermee wordt, nog steeds aldus de plantoelichting, bedoeld dat een complete wijk een kwaliteitsimpuls krijgt: wonen, werken, zorg, onderwijs en welzijnsdiensten en verbetering van de woonomgeving, het groen en het watersysteem.

2.18.1. In kernpunt K.56 van het streekplan is onder meer als uitwerking van de stedelijke vernieuwingsopgave voor de Haagse regio aangegeven dat deze opgave voor Delft, de TU-wijk en het aangrenzende deel van de Spoorzone, dient te worden uitgewerkt in de ontwikkelingsrichting dynamiseren. In dit kernpunt wordt verwezen naar sectorkaart 11, Stedelijke vernieuwing, behorende bij het streekplan. Op deze kaart maakt het plangebied deel uit van een groter gebied dat als te dynamiseren stedelijk ontwikkelingsgebied is aangeduid.

2.18.2. In het streekplan is als kernpunt H.16 uit het Regionaal Structuurplan Haaglanden opgenomen en ingelast de ontwikkeling van TU-Zuid in Delft. Het doel van deze interventie is de door herstructurering van de TU en TNO vrijkomende ruimte te benutten voor vestigingsmogelijkheden voor kennisintensieve bedrijvigheid en voor wonen.

2.19. Uit de stukken, waaronder het deskundigenbericht, volgt dat het aantal woningen dat binnen het plangebied mogelijk wordt gemaakt, door partijen op uiteenlopende wijze wordt berekend. Verschillende partijen hebben in de loop van de bestemmingsplanproce-

dure de door hen aangenomen haalbare aantallen woningen in het plangebied bijgesteld. Daarnaast bestaat verschil van mening over de vraag of studenteneenheden als één woning of als een halve woning moeten of kunnen worden geteld in het kader van de toepasselijke drempelwaarden.

2.19.1. In het bestreden besluit heeft het college de vraag of de drempelwaarden voor woningbouw in het Besluit m.e.r. 1994 worden overschreden, beantwoord aan de hand van de woningbouwcapaciteit voor het terrein Gele Scheikunde. Als reactie op de bedenking van de Belangenvereniging dat in de gebieden TU-Noord en TU-Midden 3.000 woningen mogelijk worden gemaakt, heeft het college naar dit antwoord verwezen. Nog daargelaten dat het college daarmee in zijn besluit niet afdoende is ingegaan op de bedenking, heeft het college in zijn besluit ten onrechte niet onderkend dat binnen het plangebied niet alleen op het terrein Gele Scheikunde woningbouw mogelijk wordt gemaakt maar dat ook woningbouw is voorzien ter plaatse van plandelen met de bestemmingen 'Woondoeleinden' en 'Woon-doeleinden 2'. Het bestreden besluit berust dan ook reeds om deze reden in zoverre niet op een deugdelijke motivering.

2.19.2. Volgens de Nota van Toelichting bij de wijziging van het Besluit m.e.r. 1994 (Stb. 1999, 224, p. 50) is met de zinsnede 'in een aaneengesloten gebied' in onderdeel C, categorie 11.1, bedoeld aan te geven dat projecten niet mogen worden gesplitst teneinde deelprojecten met een aantal te bouwen woningen lager dan de drempelwaarden te verkrijgen. Uit de Nota van Toelichting volgt verder dat het accent bij de besluitvorming bij het ruimtelijke beleid voor de woningbouw vooral ligt bij de ruimtelijke plannen en de locatiekeuze op provinciaal niveau. Voor toepassing van milieueffectrapportage komt in aanmerking de aanwijzing van locaties voor woningbouwprojecten, waarvan wordt verwacht dat zij in de planperiode tot uitvoering zullen worden gebracht. Voor reserveringen van woningbouwlocaties voor de langere termijn, die in een volgend streekplan definitief zullen worden aangewezen, hoeft volgens de Nota van Toelichting derhalve niet de milieueffectprocedure te worden doorlopen.

2.19.3. Anders dan de raad en het college ziet de Afdeling aanleiding in het kader van het nu

voorliggende bestemmingsplan de woningbouwmogelijkheden in een groter gebied dan alleen het plangebied bepalend te achten voor de vraag of een MER moet worden gemaakt dan wel een m.e.r.-beoordeling dient plaats te vinden. In het streekplan en hetgeen daaromtrent in de plantoelichting is verwoord, kan steun worden gevonden voor het oordeel dat reeds ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan ook woningbouwontwikkelingen in het gebied ten zuiden van het plangebied voorzienbaar waren. Daarbij kan voorts worden gewezen op het voorontwerp voor het bestemmingsplan 'TU-Midden' van 27 september 2006 en het voorbereidingsbesluit dat op 17 april 2007 is genomen met het oog op bouwontwikkelingen in dat plangebied.

2.19.4. Voor het beantwoorden van de vraag hoeveel woningen ten tijde van het vaststellingsbesluit binnen het als aaneengesloten gebied aan te merken gebied voorzienbaar waren, is mede van belang het antwoord op de vraag of de raad als uitgangspunt heeft kunnen nemen dat studenteneenheden voor de helft kunnen worden meegeteld in het kader van de drempelwaarden voor woningbouw in het Besluit m.e.r. 1994. De Afdeling overweegt hieromtrent dat het Besluit m.e.r. 1994 noch de toelichting daarop aanknopingspunten biedt voor de uitleg van de raad dat bij het bepalen van het aantal woningen woningequivalenten, afgestemd op de te verwachten milieubelasting van die woningen, mogen worden gehanteerd. Voorts is van betekenis dat in de toelichting bij het Besluit m.e.r. 1994 is vermeld dat de hoogte van de drempelwaarden is afgestemd op de potentiële milieugevolgen. In dat verband worden genoemd de effecten op de bodem, luchtkwaliteit, geluidhinder, energiegebruik, verkeersaantrekkende werking, landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische gevolgen en gevolgen voor flora, fauna en ecologie. Hieruit dient naar het oordeel van de Afdeling te volgen dat indien eenmaal is vastgesteld dat het om woningen gaat, een nadere differentiatie naar de milieubelasting per type woning in het kader van de vraag of de desbetreffende drempelwaarde al dan niet wordt overschreden niet in de rede ligt. De milieugevolgen worden dan verder in het kader van de m.e.r.- (beoordelings)procedure beoordeeld.

2.19.5. Voor zover de raad zich op het stand-

punt stelt dat het hier, gelet op de voorziene nettovloerooppervlakten, niet om woningen gaat, overweegt de Afdeling dat het Besluit m.e.r. 1994 en de toelichting daarop geen omschrijving van het begrip woning geven. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting volgt dat met studenteneenheden wordt bedoeld op eenheden met een (bruto)oppervlakte van ongeveer 50 m² in nieuw te bouwen studentewoningen en ongeveer 72 m² in bestaande gebouwen. Voor zover hiermee niet al is bedoeld zelfstandige wooneenheden te realiseren, kunnen deze eenheden wat betreft de oppervlakte vergelijkbaar worden geacht met kleine zelfstandige appartementen. De voorziene studenteneenheden dienen dan ook als woning te worden aangemerkt en, zoals hiervoor al is geoordeeld, volledig te worden meegeteld.

2.19.6. Gelet op het vorenstaande heeft de raad de voorziene studenteneenheden ten onrechte als halve woningen meegerekend bij de vraag of de drempelwaarden al dan niet worden overschreden. Uitgaande van het volledig meetellen van de voorziene studenteneenheden komt het aantal nieuwe woningen in het plangebied volgens een berekening van de raad neer op 2.542 woningen, derhalve meer dan de drempelwaarde voor de m.e.r.-beoordeling voor woningen binnen de bebouwde kom. Dit betekent dat de raad reeds om die reden gehouden was bij de voorbereiding van het nu voorliggende bestemmingsplan ten minste een m.e.r.-beoordeling uit te voeren hetgeen het college niet heeft onderkend. Deze beroepsgrond van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu slaagt.

De luchtkwaliteit

2.20. De Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu betogen voorts dat de gevolgen van de woningbouwontwikkelingen voor de luchtkwaliteit niet deugdelijk zijn bepaald. Hiertoe wijzen zij er onder meer op dat een onderzoek naar de uurgemiddelde grenswaarde voor de concentratie stikstofdioxide ontbreekt en dat onjuiste aannames ten grondslag zijn gelegd aan de berekeningen.

2.21. Ingevolge artikel 15, eerste lid, onder a, van het Besluit luchtkwaliteit 2005 (hierna: Blk 2005) dient voor stikstofdioxide als grenswaarde in acht te worden genomen 200 microgram per m³ als uurgemiddelde concentratie,

waarbij geldt dat deze maximaal achttien maal per kalenderjaar mag worden overschreden.

Ingevolge het tweede lid is het eerste lid, onder a, met ingang van 1 januari 2010 van toepassing bij wegen waarvan ten minste 40.000 motorvoertuigen per etmaal gebruik maken.

2.22. Door RBOI is in het kader van de vaststelling van het bestemmingsplan onderzoek gedaan naar de gevolgen daarvan voor de luchtkwaliteit. Dit heeft geleid tot het rapport Delft, bestemmingsplan tu noord, onderzoek luchtkwaliteit, van 31 augustus 2006. In een notitie van 19 september 2007 heeft RBOI een toelichting inzake de interpretatie van dit onderzoek gegeven. RBOI heeft het rapport van 31 augustus 2006 op 5 november 2007 geactualiseerd naar aanleiding van de inwerking-treding van nieuwe regelgeving en de beschikbaarheid van een nieuwe CAR-versie.

2.23. Mede gelet op hetgeen dienaangaande in de toelichting bij het Blk 2005 is vermeld, geldt de uurgemiddelde grenswaarde voor stikstofdioxide in drukke verkeerssituaties vanaf 2010 en is in andere situaties die waarde met onmiddellijke ingang van toepassing. De in het overzicht invoergegevens CAR bij de rapporten van RBOI genoemde wegen kennen alle een verkeersintensiteit van minder dan 40.000 motorvoertuigen per etmaal. Ten onrechte is in de onderzoeken van RBOI noch anderszins inzicht geboden in de gevolgen voor de uurgemiddelde grenswaarde voor de concentratie stikstofdioxide.

2.23.1. RBOI is in de luchtkwaliteitsonderzoeken uitgegaan van de verwezenlijking van 1.400 (studenten)woningen. Zoals de Afdeling in 2.19.6 heeft vastgesteld, maakt het bestemmingsplan evenwel een beduidend groter aantal woningen in het plangebied mogelijk. Aan de stukken noch het verhandelde ter zitting valt voor het voorbijgaan aan dit verschil in aantal een aannemelijke verklaring te ontleenen. Het moet er dan ook voor worden gehouden dat in de onderzoeken van RBOI met te lage woningaantallen is gerekend. Het college heeft deze onderzoeken in zoverre niet ten grondslag mogen leggen aan zijn besluit.

2.23.2. Uit 2.23 en 2.23.1 volgt dat het bestreden besluit in zoverre is genomen in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid. Ook deze beroepsgrond van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu slaagt. De overige

bezwaren inzake de gevolgen voor de luchtkwaliteit kunnen in verband hiermee buiten bespreking blijven.

De geluidssituatie

2.24. De Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu betogen verder dat ook de gevolgen van de woningbouwontwikkelingen voor de geluidssituatie niet deugdelijk zijn bepaald. In dit verband doen zij een beroep op de Europese richtlijn omgevingslawaai (2002/49/EG) waaruit volgens hen volgt dat ook gronden met de bestemmingen 'Openbaar Groen' en 'Begraafplaats' gevoelig zijn en onderzocht hadden moeten worden. Voorts voeren zij onder meer aan dat de bouwlocatie Kanaalhof ten onrechte niet in het akoestische onderzoek is betrokken en dat is gerekend met een te lage groei van de verkeersintensiteiten.

2.25. Ten behoeve van het bestemmingsplan is akoestisch onderzoek uitgevoerd door DGMR Industrie, Verkeer en Milieu B.V. (hierna: DGMR). Dit heeft geresulteerd in het rapport Akoestisch onderzoek TU-Noord gebied van 23 augustus 2006.

2.26. Voor zover de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu een beroep doen op Richtlijn 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaai, leidt dit betoog niet tot het daarmee beoogde resultaat. De richtlijn is in een op 18 juli 2004 in werking getreden wijziging van de Wet geluidhinder in Nederlands recht omgezet. Periodieke inventarisatie en evaluatie van het bestaande omgevingslawaai en het opstellen van actieplannen ter bestrijding daarvan, vormen de kern van deze regeling. Anders dan de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu betogen, is in deze richtlijn niet voorzien in concrete normen die gehaald moeten worden. De Afdeling ziet geen grond voor het oordeel dat deze richtlijn met zich brengt dat ook de gronden met de bestemmingen 'Openbaar Groen' en 'Begraafplaats' in het akoestische onderzoek hadden moeten worden betrokken.

2.26.1. In het onderzoek van DGMR heeft als een van de uitgangspunten gegolden de nieuwbouw van ruim 600 studenteneenheden en ruim 600 woningen. Op grondslag van onder meer die getallen zijn de geluidsbelastingen

gen voor de toekomstige situatie bepaald. Zoals de Afdeling in 2.19.6 heeft vastgesteld, maakt het bestemmingsplan evenwel een bedeutend groter aantal woningen in het plangebied mogelijk. Aan de stukken noch het verhandelde ter zitting valt voor het voorbij gaan aan dit verschil in aantal een aannemelijke verklaring te ontleen. Het moet er dan ook voor worden gehouden dat in het onderzoek van DGMR met te lage woningaantallen is gerekend. Het college heeft het onderzoek van DGMR in zoverre niet ten grondslag mogen leggen aan zijn besluit.

2.26.2. Voorts volgt uit de brief van de raad van 28 november 2008 dat in september 2008, derhalve na het bestreden besluit, aanvullend akoestisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Dit onderzoek is gericht op twee bouwlocaties aan de Kanaalweg en was niet in eerder akoestisch onderzoek, waaronder het onderzoek van DGMR, betrokken. Het onderzoek naar de geluidssituatie bij de Kanaalweg dient dan ook te worden aangemerkt als nieuw onderzoek. Het college heeft zich ook om deze reden ten onrechte op het standpunt gesteld dat het akoestische onderzoek, dat aan het bestemmingsplan ten grondslag is gelegd, afdoende was.

2.26.3. Uit 2.26.1 en 2.26.2 volgt dat het bestreden besluit in zoverre is genomen in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid. Ook deze beroepsgrond van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu slaagt. De overige bezwaren inzake de geluidssituatie kunnen in verband hiermee buiten bespreking blijven.

Het perceel [locatie 2]

2.27. Het beroep van [appellant sub 1] richt zich op het plandeel met een uit te werken woonbestemming voor zover het betreft het achterste gedeelte van zijn achtertuin bij zijn woning op het perceel [locatie 2]. Hij voert aan dat voor de ligging van de bestemmingsgrens ten onrechte de kadastrale situatie uitgangspunt is geweest. De desbetreffende gronden worden al ongeveer 47 jaar door de bewoners van de woning als tuin gebruikt. De mogelijkheden van terugvordering door de kadastraal eigenaar, de TU Delft, zijn daarmee volgens [appellant sub 1] verjaard. Het leggen van een uitwerkingsplicht op deze gronden leidt volgens [appellant sub 1] tot een langdu-

rige rechtsonzekerheid. Daarbij voert hij aan dat behoud als tuin van belang is in verband met de bezonning van zijn buitenruimte. Ter nadere ondersteuning van zijn beroep heeft [appellant sub 1] M.M. de Vaal als getuige opgeroepen.

2.28. Het college stelt zich op het standpunt dat binnen de planperiode zekerheid zal bestaan over de op het achterste gedeelte van de achtertuin bij het perceel [locatie 2] te leggen bestemming.

2.29. Aan het plandeel, gelegen aan de achterzijde en ten noordoosten van de woning van [appellant sub 1] is de bestemming 'Uit te werken gebied voor wonen' toegekend.

Ingevolge artikel 5, eerste lid, onder a, van de planvoorschriften zijn gronden op de kaart aangewezen voor 'Uit te werken gebied voor wonen' bestemd voor onder meer wonen met bijbehorende erven en tuinen.

In het voorontwerp van het bestemmingsplan was aan de gronden de bestemming 'Tuin' toegekend. Naar aanleiding van de inspraak is dit in het ontwerpbestemmingsplan gewijzigd in de bestemming 'Uit te werken gebied voor wonen'.

2.30. De Afdeling is ter zitting tot het oordeel gekomen dat het beroep van [appellant sub 1] genoegzaam kan worden beoordeeld op basis van de tot het dossier behorende stukken, zodat het horen van de door hem opgeroepen getuige redelijkerwijs niet kan bijdragen aan de beoordeling van de zaak. Gelet hierop heeft de Afdeling gebruik gemaakt van de haar ingevolge artikel 8:63, tweede lid, van de Awb toekomende bevoegdheid af te zien van het horen van de getuige.

2.30.1. De raad heeft bij de keuze voor de bestemmingsregeling voor het desbetreffende gedeelte van de achtertuin van [appellant sub 1], de kadastrale eigendomsgrens en niet het jarenlange feitelijke gebruik als tuin als uitgangspunt genomen. Hij heeft de gronden daarmee betrokken bij het achter de woning van [appellant sub 1] gelegen terrein Gele Scheikunde. Dat het college heeft ingestemd met de keuze van de raad niet te kiezen voor een tuinbestemming bij recht acht de Afdeling in de onderhavige situatie niet onredelijk. De gekozen uit te werken bestemming staat een voortgezet gebruik van de gronden als tuin niet in de weg. Verlies van bezonning in de achtertuin is daarmee voorshands niet aan de

orde. De bestemming leidt niet noodzakelijk-kerwijs op den duur tot bebouwing op deze gronden en sluit een tuinbestemming voor de gronden niet uit. [appellant sub 1] staan in geval van de vaststelling van een specifieke bestemmingsregeling voor de gronden rechts-middelen ter beschikking. Het beroep van [appellant sub 1] op de rechtszekerheid acht de Afdeling van onvoldoende gewicht. In dat verband overweegt zij nog dat de bestemmings-planprocedure er niet toe dient het tussen [appellant sub 1] en de TU Delft bestaande civiel-rechtelijke geschil over de eigendomssituatie van de gronden te beslechten. Daarvoor kan een vordering bij de burgerlijke rechter worden ingesteld van welke gelegenheid [appellant sub 1] en zijn rechtsvoorganger tot dusver om hun moverende redenen geen gebruik hebben gemaakt.

De Botanische Tuin

2.31. Het beroep van de vereniging Vrienden Botanische Tuin beperkt zich, zoals door haar ter zitting is aangegeven, tot de goedkeuring van het plandeel met de bestemming 'Woon-doeleinden 2' voor het gebouw op het perceel Julianalaan 67 voor zover het betreft de mogelijk-heid voor een nieuwe zuidelijke vleugel aan dat gebouw. Zij voert aan dat de gevolgen van de bouw van die vleugel voor de Delftse Botanische Tuin onvoldoende zijn bezien, waarmee zij met name doelt op de gevolgen voor de grondwaterstand tijdens de bouwfase en de schaduwwerking van de nieuwe vleugel. Daarbij is volgens haar voorts van belang dat met de aanliggende bestemming 'Botanische Tuin' onvoldoende bescherming kan worden geboden aan de waardevolle bomen en gewassen in de Botanische Tuin. Voorts wordt volgens de vereniging Vrienden Botanische Tuin ten on-rechte afgeweken van het Ecologieplan Delft 2004-2015 (hierna: het Ecologieplan).

2.32. Het college heeft gesteld dat met het nemen van de juiste maatregelen, zoals het inpakken van de wortels van de nabije waardevolle houtopstanden, de bijzondere waarden tijdens de bouw kunnen worden beschermd.

2.33. Aan het plandeel dat ziet op de nieuwe zuidelijke vleugel voor het gebouw op het perceel Julianalaan 67 is de bestemming 'Woon-doeleinden 2' toegekend. De bouwhoogte is deels maximaal 18 meter en deels maximaal

24 meter. Ter plaatse is tevens voorzien in een gebouwde parkeervoorziening.

2.34. Het Ecologieplan is door de raad vastgesteld op 29 april 2004. Hierin worden als hoofddoelstellingen voor het gemeentelijke ecologiebeleid genoemd, het realiseren en uitbouwen van een kwalitatief hoogwaardige ecologische structuur alsmede handhaving van een evenwichtige verhouding tussen natuur en bebouwing, rekening houdend met de bereikbaarheid en de natuurlijke kwaliteit van gebieden. In het Ecologieplan wordt onderscheid gemaakt tussen kerngebieden, een primaire en een secundaire ecologische structuur. Aan gemeentelijke ingrepen die de ecologische hoofdstructuur direct of indirect beïnvloeden zijn voorwaarden verbonden. Projectactiviteiten die de ecologische waarden binnen de ecologische hoofdstructuur aantasten, zijn niet mogelijk tenzij er sprake is van een aantoonbaar en zwaarwegend maatschappelijk belang en de initiatiefnemer onderbouwd heeft dat er geen alternatief kan worden gevonden; in dat geval is het compensatiebeginsel van toepassing. Dit beginsel voorziet in de realisatie van nieuwe natuurlijke gebieden ter compensatie van ecologische functies en waarden die door ingrepen verloren gaan of bij herstructurering niet volledig gerealiseerd kunnen worden.

2.35. Niet op voorhand valt uit te sluiten dat de bouw van de nieuwe zuidelijke vleugel de grondwaterstand kan beïnvloeden en dat wijzigingen in de grondwaterstand kunnen leiden tot een aantasting van de te behouden waardevolle beplantingen. Tussen partijen is niet in geschil dat negatieve gevolgen voor deze beplantingen dienen te worden voorkomen. Hetgeen het college in het bestreden besluit heeft overwogen, ziet niet op de gevolgen voor de grondwaterstand en biedt ook anderszins geen inzicht in de maatregelen die ter voorkoming van dergelijke schade nodig worden geacht. Pas ter zitting is van de zijde van de TU Delft als eigenaar van de Botanische Tuin onder verwijzing naar een onderzoek door Arcadis gesteld dat met een aantal beproefde maatregelen een daling van de grondwaterstand kan worden voorkomen. Dit onderzoek maakt evenwel geen deel uit van het dossier en is niet door het college betrokken bij het nemen van het bestreden besluit. Het moet er, gelet hierop, dan ook voor worden gehouden dat het

college zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat afdoende onderzoek is verricht naar de gevolgen van de bouw van de nieuwe vleugel voor de grondwaterstand.

2.35.1. Ter zitting is voorts gebleken dat noch ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan noch ten tijde van de goedkeuring onderzoek is gedaan naar de gevolgen van een verminderde bezonning voor de beplantingen in de Botanische Tuin door de nieuwe zuidelijke vleugel. Gelet op het mogelijk gemaakte bouwvolume en de maximaal toegelaten bouwhoogtes had een dergelijk onderzoek in het belang van die beplantingen niet achterwege mogen blijven.

2.35.2. Verder is in het bestreden besluit en ook anderszins, onvoldoende blijk gegeven van de afweging waarom een nieuwe zuidelijke vleugel op gronden die behoren tot het kerngebied van de ecologische structuur van de gemeente in overeenstemming met het Ecologieplan wordt geacht dan wel hoe de bouw daarvan zich verhoudt tot de compensatieregeling uit het Ecologieplan.

2.35.3. Uit 2.35-2.35.2 volgt dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op het plandeel met de bestemming 'Woondoeleinden 2' voor een nieuwe zuidelijke vleugel bij het pand op het perceel Julianalaan 67, is genomen in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid.

Conclusies plandelen 'Uit te werken gebied voor wonen' en 'Woondoeleinden 2'

2.36. Uit 2.30.1 volgt de conclusie dat hetgeen [appellant sub 1] heeft aangevoerd geen aanleiding geeft voor het oordeel dat het college zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het door [appellant sub 1] bedoelde gedeelte van het plandeel met de bestemming 'Uit te werken gebied voor wonen' niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. In het aangevoerde wordt evenmin aanleiding gevonden voor het oordeel dat het bestreden besluit op dit punt anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht. Het beroep van [appellant sub 1] is ongegrond.

2.36.1. Uit 2.23.2 en 2.26.3 volgt de conclusie dat het bestreden besluit voor zover dit ziet op de door de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu bestreden plandelen met de bestemmingen 'Uit te werken gebied

voor wonen' en 'Woondoeleinden 2', is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb. Uit 2.19.1 volgt de conclusie dat het bestreden besluit in zoverre is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb. Uit 2.19.6 volgt de conclusie dat hetgeen de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu hebben aangevoerd aanleiding geeft voor het oordeel dat de desbetreffende plandelen zijn vastgesteld in strijd met artikel 7.27, derde lid, van de Wm. Door deze plandelen niettemin goed te keuren, heeft het college gehandeld in strijd met dit artikel in samenhang met artikel 10:27 van de Awb. Het beroep van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu is in zoverre gegrond.

2.36.2. Uit 2.35.3 volgt de conclusie dat hetgeen de vereniging Vrienden Botanische Tuin heeft aangevoerd aanleiding geeft voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op het bestemmingsvlak voor een nieuwe zuidelijke vleugel bij het pand op het perceel Julianalaan 67, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb. Het beroep van de vereniging Vrienden Botanische Tuin is gegrond.

2.36.3. Het bestreden besluit dient, voor zover daarbij goedkeuring is verleend aan de door de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu alsmede de vereniging Vrienden Botanische Tuin bestreden plandelen met de bestemmingen 'Uit te werken gebied voor wonen' en 'Woondoeleinden 2', te worden vernietigd.

2.36.4. Gelet op de strijd met artikel 7.27, derde lid, van de Wm ziet de Afdeling aanleiding om goedkeuring te onthouden aan de in 2.36.3 bedoelde plandelen.

2.36.5. Het bezwaar van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu dat bij de voorbereiding van het bestemmingsplan, gelet op de samenhangende activiteiten in een groter gebied, van een directe m.e.r.-plicht had moeten worden uitgegaan, laat de Afdeling, nu zij goedkeuring aan de plandelen zal onthouden, buiten bespreking. Deze vraag zal moeten worden beantwoord bij het nemen van het besluit dat als eerste in de samenhangende activiteit voorziet, met de dan bekende informatie. Ook de overige bezwaren van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu blijven buiten bespreking, voor zover deze zien op de vorenbedoelde plan-

delen met de bestemmingen 'Uit te werken gebied voor wonen' en 'Woandoeleinden 2'.

2.36.6. Wat betreft het beroep van de vereniging Vrienden Botanische Tuin overweegt de Afdeling nog dat indien de raad in een nieuw bestemmingsplan de nieuwe bouw mogelijkheden voor het pand Julianalaan 67 wil handhaven, hij mede de bij de Botanische Tuin betrokken belangen zal moeten afwegen en, zo nodig, de regeling voor de bestemming 'Botanische Tuin' zal moeten aanpassen.

Het beroep van [appellant sub 7]

2.37. Het beroep van [appellant sub 7] beperkt zich in omvang tot het Mijnbouwplein en de Mijnbouwstraat en ziet daarmee op de plandelen met de bestemming 'Verkeersdoeleinden 2' voor dit plein en deze straat. [appellant sub 7] voert aan dat niet is onderkend dat ter hoogte van zijn woning aan het Mijnbouwplein door een verschuiving van de weg sprake is van een reconstructie als bedoeld in de Wet geluidhinder (hierna: Wgh). Voor de woningen aan het Mijnbouwplein zullen volgens hem hogere grenswaarden moeten worden verleend. Het plan zal volgens [appellant sub 7] leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit hetgeen alleen al vanwege de gezondheidstoestand van een van zijn gezinsleden voorkomen dient te worden. [appellant sub 7] wijst in dit verband op de voorgenomen woningbouw en het instellen van tweerichtingsverkeer op de Mijnbouwstraat. Ook is een alternatief voor de herinrichting van het Mijnbouwplein en de Mijnbouwstraat ten onrechte niet onderzocht, aldus [appellant sub 7].

2.38. Ingevolge artikel 21, eerste lid, van de planvoorschriften zijn gronden op de kaart aangewezen voor 'Verkeersdoeleinden 2' bestemd voor:

[...]

e. een hoofdrijbaan met ten hoogste 2 maal 1 doorgaande rijstrook, waarbij voor het aantal rijstroken opstelstroken en parallelwegen niet worden meegeteld, ter plaatse van de Mijnbouwstraat;

[...]

g. een hoofdrijbaan met ten hoogste 2 maal 1 doorgaande rijstrook, waarbij voor het aantal rijstroken opstelstroken en parallelwegen niet wordt (lees: worden) meegeteld, ter plaatse van het Mijnbouwplein;

[...]

k. verblijfs- en verkeersruimte;

[...].

2.39. Op 1 januari 2007 zijn de gewijzigde Wgh en het gewijzigde Besluit geluidhinder in werking getreden. Uit het daarbij behorende overgangsrecht volgt dat het recht zoals dat gold vóór de inwerkingtreding van deze gewijzigde Wgh en het gewijzigde Besluit geluidhinder op dit geding van toepassing blijft.

Ingevolge artikel 1 van de Wgh wordt onder reconstructie van een weg verstaan een of meer wijzigingen op of aan een aanwezige weg, ten gevolge waarvan de geluidsbelasting vanwege de weg met 2 dB(A) of meer wordt verhoogd.

2.40. Uit tabel 10 van het akoestische rapport van DGMR van 23 augustus 2006 volgt dat de geluidsbelasting op de gevel van het woningblok Mijnbouwplein 1 tot en met 7, waarvan de woning van [appellant sub 7] deel uitmaakt, afneemt van 61 dB(A) in 2006 naar 60 dB(A) in 2017. Voor het pand Mijnbouwplein 2 blijft de geluidsbelasting 55 dB(A), voor het pand Mijnbouwplein 2a blijft deze 59 dB(A), voor de panden Mijnbouwplein 4 tot en met 8 blijft deze 62 dB(A) en voor de panden Mijnbouwplein 10 tot en met 12 neemt deze af van 59 dB(A) naar 58 dB(A). Dat deze berekeningen op zich op onjuiste wijze hebben plaatsgevonden is niet gebleken. Hieruit volgt dan ook niet de conclusie dat sprake zou zijn van een reconstructie en [appellant sub 7] heeft ook anderszins niet aannemelijk gemaakt dat ter plaatse van het Mijnbouwplein sprake zou zijn van een reconstructie van een weg als bedoeld in de Wgh.

2.40.1. Wat betreft de gevolgen van de woningbouw in het plangebied voor de luchtkwaliteit op de Mijnbouwstraat en het Mijnbouwplein overweegt de Afdeling dat deze gevolgen voor het beroep van [appellant sub 7] buiten beschouwing kunnen blijven nu daaraan grotendeels goedkeuring zal worden onthouden. Voorts is niet gebleken dat voor de voorgenomen wijziging van het eenrichtingsverkeer op de Mijnbouwstraat in tweerichtingsverkeer het bestemmingsplan diende te worden gewijzigd. Het instellen van tweerichtingsverkeer dient te worden aangemerkt als een aspect van uitvoering dat niet in de bestemmingsplanprocedure aan de orde kan komen. Wat betreft een alternatieve indeling van

het Mijnbouwplein overweegt de Afdeling dat het bestemmingsplan voor de indeling van het verkeersplein, afgezien dat het moet gaan om een hoofdrijbaan met ten hoogste 2 maal 1 doorgaande rijstrook, geen bindende regels stelt. De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat het college met deze globale wijze van bestemmen niet in redelijkheid heeft kunnen instemmen. De nadere verkeerskundige indeling van het Mijnbouwplein is daarmee ook een aspect dat buiten de bestemmingsplanprocedure blijft.

2.40.2. De conclusie is dat hetgeen [appellant sub 7] heeft aangevoerd geen aanleiding geeft voor het oordeel dat het college zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de plandelen niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. In het aangevoerde wordt evenmin aanleiding gevonden voor het oordeel dat het bestreden besluit in zoverre anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht. Het beroep van [appellant sub 7] is ongegrond.

Het beroep van O.M.A. Amsterdam

2.41. O.M.A. Amsterdam stelt in beroep dat het college ten onrechte goedkeuring heeft verleend aan het plandeel met de bestemmingen 'Woondoeleinden 2' en 'Verkeersdoeleinden 1' voor haar, sedert het jaar 2000, in eigendom zijnde perceel aan de Charlotte de Bourbonstraat. Zij voert aan dat de bebouwingmogelijkheden van het perceel zonder toereikende motivering en in strijd met de van gemeentewege gedane toezeggingen ten opzichte van het voorheen geldende bestemmingsplan en het voorontwerp van het bestemmingsplan zijn verkleind. Van gewijzigd beleid is volgens haar geen sprake. Binnen de thans toegekende bebouwingmogelijkheden kunnen minder appartementen worden gebouwd dan de beoogde 41. Hiermee is ter plaatse geen financieel haalbaar bouwplan te realiseren en wordt schade geleden, aldus O.M.A. Amsterdam.

2.42. Op het perceel van O.M.A. Amsterdam bevond zich tot 2000/2001 de zogenoemde Maranathakerk met bijbehorende dienstwoning. In het bestemmingsplan 'Wippolder' uit 1998 waren aan het perceel de bestemmingen 'Maatschappelijke doeleinden' en 'Openbaar groen' toegekend. Het bouwvlak voor de kerk en de dienstwoning viel samen met deze ge-

bouwen. De oppervlakte van het bebouwingsvlak voor het kerkgebouw bedroeg ongeveer 700 m². In het plan was voorzien in een wijzigingsbevoegdheid voor de verandering van de bestemming van de gronden in een bestemming voor woon- en/of bedrijfsdoeleinden, al dan niet onder gebruikmaking van de bestaande bebouwing, een en ander met inbegrip van tuinen en/of groenvoorzieningen en parkeerplaatsen.

Niet in geschil is dat de voorschriften van het bestemmingsplan 'Wippolder', mede gelet op de omschrijving van het begrip bouwhoogte in artikel 2, eerste lid, onder a, bij recht voorzagen in een maximale goothoogte van veertien meter en een maximale bouwhoogte van negentien meter en met toepassing van de wijzigingsbevoegdheid voor vervangende nieuwbouw ten behoeve van een appartementengebouw in een maximale goothoogte van vijftien meter en een maximale bouwhoogte van twintig meter. Niet in geschil is dat binnen deze afmetingen een appartementengebouw in zes woonlagen kon worden opgericht waarbij ook de kapverdieping als een volwaardige woonlaag kon worden beschouwd.

2.42.1. In het thans voorliggende bestemmingsplan is het perceel van O.M.A. Amsterdam bestemd als 'Woondoeleinden 2' en 'Verkeersdoeleinden 1'.

Ter plaatse van de bestemming 'Woondoeleinden 2' mogen, gelet op artikel 4, eerste lid, onder h, van de planvoorschriften, uitsluitend woongebouwen worden gerealiseerd. Het bestemmingsvlak heeft een oppervlakte van ongeveer 693 m². Op het bouwvlak is voorzien in de aanduiding '70%', hetgeen betekent dat maximaal ongeveer 485 m² van het bouwvlak mag worden bebouwd. Voorts is voorzien in de aanduidingen 'maximale bouwhoogte 17 meter' en 'maximale goothoogte 13 meter'. Niet in geschil is dat binnen deze afmetingen een appartementengebouw in vijf woonlagen kan worden opgericht waarbij ook de kapverdieping als een volwaardige woonlaag kan worden beschouwd. In vergelijking met het voorheen geldende planologische regime met volledige invulling van de wijzigingsbevoegdheid zijn de bouwmogelijkheden in oppervlakte met ruim 200 m² en in hoogte met één verdieping slaag verkleind.

Ter plaatse van de bestemming 'Verkeersdoeleinden 1' is, gelet op artikel 20, eerste en

tweede lid, van de planvoorschriften, voorzien in een gebruik voor verblijfs- en verkeersvoorzieningen met de daarbij behorende verhardingen.

2.42.2. In de loop van de jaren heeft O.M.A. Amsterdam verschillende bouwplannen ontwikkeld. Ten behoeve van het bouwplan voor een appartementencomplex met 42 woningen heeft het college van burgemeester en wethouders van Delft op 2 december 2003 een wijzigingsplan vastgesteld. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 22 december 2004, zaak nr. 200404073/1, de door het college aan dit wijzigingsplan verleende goedkeuring vernietigd en goedkeuring onthouden aan het wijzigingsplan omdat, kort samengevat, een deel van het bouwvlak de grens van het wijzigingsgebied overschreed.

2.43. Dat met de verkleining van de in het bestemmingsplan neergelegde bouwmogelijkheden geen uitvoerbaar bouwplan meer haalbaar is, is door O.M.A. Amsterdam niet aannemelijk gemaakt, te meer niet daar inmiddels is gebleken dat een bouwplan ter plaatse in ontwikkeling is.

2.43.1. De Afdeling overweegt voorts dat in het algemeen aan een geldend bestemmingsplan en een in dat plan opgenomen wijzigingsbevoegdheid, geen blijvende rechten kunnen worden ontleend. De raad kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en voorschriften voor gronden, ook inhoudende een verkleining van de bouwingsmogelijkheden, vaststellen.

Het vorenstaande neemt niet weg dat de wijze van besluitvorming zorgvuldig dient plaats te vinden. In dit geval heeft het gemeentebestuur onder meer met het destijds vastgestelde wijzigingsplan en tot aan de fase van de inspraak over het voorontwerp van het thans voorliggende bestemmingsplan in goede samenwerking met O.M.A. Amsterdam gekozen voor een ontwikkeling van het terrein aan de Charlotte de Bourbonstraat die het oprichten van een appartementencomplex met ongeveer 40 ruime appartementen mogelijk maakte. Naar aanleiding van inspraakreacties uit de buurt is besloten de bouwmogelijkheden in het ontwerpbestemmingsplan te verkleinen. Hieromtrent heeft geen overleg plaatsgevonden met O.M.A. Amsterdam. Gelet op de nauwe samenwerking in de voorgaande jaren

had het op de weg van het gemeentebestuur gelegen O.M.A. Amsterdam te kennen in het doorvoeren van deze wijziging.

Het college heeft in zijn besluit onvoldoende inzichtelijk gemaakt waarom hij, mede gelet op de voorgeschiedenis, het belang van O.M.A. Amsterdam van minder gewicht heeft geacht dan de door het gemeentebestuur genoemde belangen. Hij heeft daarbij volstaan met het verwijzen naar de omstandigheid dat aan het belang van O.M.A. Amsterdam tegen gestelde inspraakreacties zijn ingebracht, alsmede naar het standpunt van de Commissie voor Welstand en Monumenten en de stedenbouwkundige inventarisatie van dit gedeelte van de wijk. Het college heeft deze argumenten onvoldoende onderbouwd. In dat verband overweegt de Afdeling dat inspraakreacties in de vorige procedure geen aanleiding waren om te komen tot een verkleining van de bouwmogelijkheden. Verder is het standpunt van de Commissie voor Welstand en Monumenten veeleer gericht op een bouwplan dan op de in het voorontwerp van het bestemmingsplan neergelegde bouwmogelijkheden. Dat de buurt met het terrein van de voormalige Maranathakerk volgens de inventarisatie van de naoorlogse architectuur en stedenbouw waardevol is, betekent nog niet dat een bouwmassa, vergelijkbaar met de indertijd geboden bouwmassa, niet passend zou zijn.

2.43.2. Uit 2.43.1 volgt de conclusie dat hetgeen O.M.A. Amsterdam heeft aangevoerd aanleiding geeft voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dit ziet op het plan-deel met de bestemmingen 'Woondoeleinden 2' en 'Verkeersdoeleinden 1' voor het perceel aan de Charlotte de Bourbonstraat, niet berust op een deugdelijke motivering. Het beroep van O.M.A. Amsterdam is gegrond. Het bestreden besluit dient in zoverre wegens strijd met artikel 3:46 van de Awb te worden vernietigd. De overige bezwaren van O.M.A. Amsterdam blijven buiten bespreking.

Het beroep van DP6 en Dynamohal voor het overige

2.44. DP6 en Dynamohal stellen in beroep dat het college ten onrechte goedkeuring heeft verleend aan de vrijstellingsbevoegdheid voor het congreshotel voor het overschrijden van bouwgrenzen in artikel 8, zevende lid, van de planvoorschriften. Zij voeren aan dat de vrij-

stellingsbevoegdheid kan leiden tot een aantasting van de kwaliteit, uitstraling en representativiteit van de Dynamohal en tot een verslechtering van het uitzicht vanuit de noordoostelijk gelegen vergaderruimte. In de belangenafweging is volgens hen onvoldoende inzicht gegeven. Ook achten DP6 en Dynamohal de voorwaarden voor de toepassing van de vrijstellingsbevoegdheid onvoldoende duidelijk en onvoldoende gedetailleerd.

2.45. Het college heeft de vrijstellingsbevoegdheid goedgekeurd. Toepassing daarvan leidt weliswaar tot een beperking inzake licht en zoninval, maar deze is volgens het college niet zodanig groot dat om die reden goedkeuring aan de bevoegdheid zou moeten worden onthouden.

2.46. De raad stelt zich op het standpunt een evenwichtige oplossing te hebben gevonden door ten behoeve van het congreshotel de mogelijkheid te bieden vóór de huidige gevel te bouwen en ten behoeve van de Dynamohal de mogelijkheid te bieden de entree daaraan aan te passen.

2.47. De Dynamohal, gelegen aan de Professor Snijdersstraat 5, is in 1902 gebouwd en heeft behoord tot het gebouwencomplex waarin tot het eind van de jaren zestig van de vorige eeuw de faculteit voor Elektrotechniek en Natuurkunde (hierna: het EN-gebouw) gevestigd was. Vanaf omstreeks 2004 is de Dynamohal ingrijpend gerenoveerd. In 2006 is de Dynamohal door de gelijknamige besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid op basis van erfpacht gekocht. Zowel het EN-gebouwencomplex als de Dynamohal is aangewezen als rijksmonument.

Het EN-gebouw zal worden verbouwd tot congreshotel voor studenten en werknemers uit binnen- en buitenland die voor hun verblijf tijdelijk in Delft zijn gestationeerd. Ter plaatse van de aanduiding 'ch' is de bevoorradings ten behoeve van het hotel voorzien. Gelijktijdig is ten behoeve van de Dynamohal voorzien in een verruiming van de bebouwingscontour om een uitbouw van de hoofd-entree tot aan de huidige noordgevel mogelijk te maken.

2.47.1. Aan de open ruimte tussen de westkant van de noordvleugel van het EN-gebouw en de Dynamohal is de bestemming 'Gemengde doeleinden' met grotendeels de aanduiding 'OB(p)' (onbebouwd binnenhof, par-

keren) toegekend. Aan de oostelijke strook van deze binnenruimte is, tegenover de hoofd-entree van het architectenbureau van DP6 en de vergaderzaal van de Dynamohal, voorts de aanduiding 'ch' (binnenplanse vrijstelling congreshotel) toegekend.

Ingevolge artikel 8, eerste lid, onder II, sub c, van de planvoorschriften zijn ter plaatse van de aanwijzing 'onbebouwd binnenhof' uitsluitend groenvoorzieningen en open ruimte toegestaan.

Ingevolge het tweede lid, onder e, wordt onder onbebouwd binnenhof verstaan het gebruik voor voetpaden, kunstobjecten, speelvoorzieningen, ecologie, (openbaar) groen, water en activiteiten ten dienste van de bestemming van de op de aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouwen met dien verstande dat parkeren alleen is toegestaan ter plaatse van de aanwijzingen 'OB(p)' en 'Pb'.

Ingevolge het zevende lid, onder I, is het college van burgemeester en wethouders bevoegd vrijstelling te verlenen voor overschrijding van bouwgrenzen voor zover:

- a. het gronden betreft met de aanwijzing 'ch';
- b. de ruimte noodzakelijk is voor het goed functioneren van een hotel en/of congresfaciliteit;
- c. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de monumentale waarde van het pand;
- d. de bouwhoogte niet meer bedraagt dan zes meter.

Alvorens over het verlenen van vrijstelling te beslissen, wint het college van burgemeester en wethouders ingevolge sublid II schriftelijk advies in bij de Commissie voor Welstand en Monumenten omtrent de vraag of geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische waarden van de bebouwing en de eventueel te stellen voorwaarden.

2.48. De in geding zijnde vrijstellingsbevoegdheid is in artikel 8 van de planvoorschriften opgenomen met het oog op uitsluitend het EN-gebouw. Zij maakt het mogelijk gronden tussen het EN-gebouw en de Dynamohal te bebouwen over een lengte van ongeveer 20 meter, met een diepte van vijf meter en tot een hoogte van zes meter. Deze gronden zijn volgens de aanduiding 'OB(p)' onbebouwd en bedoeld voor onder meer parkeren. Maximale toepassing van de vrijstellingsbevoegdheid zou ertoe leiden, zoals in het deskundigenbericht is aangegeven, dat een gevel-

wand van zes meter hoog kan verrijzen op een afstand van iets meer drie meter van een gedeelte van de tegenoverliggende gevel van de Dynamohal. De entree tot de Dynamohal zal daarmee verscholen komen te liggen in een langwerpige nis van ongeveer zeven meter bij drie meter en zes meter hoog, tenzij DP6 en Dynamohal zelf overgaan tot het bouwkundig verleggen van de hoofdentree. Voorts zal het gevolg zijn dat de vergaderzaal aan deze zijde van de Dynamohal in plaats van via drie raampartijen grotendeels nog maar via één raampartij daglicht zal ontvangen en dat de gebruikswaarde van deze zaal sterk zal verminderen. Gelet op de feitelijke situatie ter plaatse en de omvang van de bouwmogelijkheden, mede inachtgenomen het bestaan van alternatieven voor het EN-gebouw, heeft het college de bij vrijstelling voorziene bouwmogelijkheid niet in redelijkheid aanvaardbaar kunnen achten.

2.48.1. De conclusie is dat hetgeen DP6 en Dynamohal hebben aangevoerd aanleiding geeft voor het oordeel dat het college zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de vrijstellingsbevoegdheid niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Hieruit volgt dat het college, door de vrijstellingsbevoegdheid goed te keuren, heeft gehandeld in strijd met artikel 28, tweede lid, van de WRO in samenhang met artikel 10:27 van de Awb. Het beroep van DP6 en Dynamohal is op dit punt gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

2.48.2. Gelet hierop ziet de Afdeling aanleiding om goedkeuring te onthouden aan artikel 8, zevende lid, van de planvoorschriften en de aanduiding 'ch' op de plankaart. De vragen inzake de inzichtelijkheid van de belangenafweging door het college en de rechtszekerheid van de bewoordingen van de vrijstellingsbevoegdheid behoeven, gelet hierop, geen bespreking.

2.49. DP6 en Dynamohal hebben in hun beroepschrift voorts gesteld dat het college ten onrechte heeft ingestemd met een verruiming van de bouwgrens voor de Dynamohal.

2.50. Naar ter zitting is gebleken ziet deze beroepsgrond op de door de raad in verband met de vrijstellingsbevoegdheid voor het EN-gebouw mogelijk gemaakte verlegging van de hoofdentree. DP6 en Dynamohal hebben desverzocht ter zitting aangegeven dat de nood-

zaak voor de beoordeling van deze beroepsgrond komt te vervallen indien goedkeuring wordt onthouden aan de hiervoor bedoelde vrijstellingsbevoegdheid voor het EN-gebouw. Aangezien goedkeuring zal worden onthouden aan de desbetreffende vrijstellingsbevoegdheid, acht de Afdeling de beroepsgrond van DP6 en Dynamohal inzake de ligging van de bebouwingscontour als te zijn ingetrokken.

Het beroep van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu inzake de speelvoorziening hoek Piet Heinstraat en Maerten Trompstraat

2.51. De Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu stellen voorts in beroep dat het college ten onrechte goedkeuring heeft verleend aan het plandeel met de bestemming 'Woondoeleinden' op de hoek van de Piet Heinstraat en de Maerten Trompstraat. Met deze woningbouwmogelijkheid gaat volgens hen een speelvoorziening voor de wijk verloren, terwijl het plan al in onvoldoende speelgelegenheid voorziet.

2.52. Op de locatie aan de Maerten Trompstraat stond tot voor kort een schoolgebouw. De speelplaats bestond uit het bij de school behorende speelplein dat, hoewel niet openbaar toegankelijk, werd gebruikt als speelplek buiten de schooltijden. De hier voorziene woningen zijn in aanbouw en de daarvoor verleende bouwvergunning is in rechte onaantastbaar.

2.53. Het gemeentebestuur komt de vrijheid toe te besluiten over het verwijderen of continueren van bestaande speelmogelijkheden. De raad heeft met het bestemmingsplan voor deze locatie gekozen voor nieuwe woningen, welke keuze, gelet op de reeds bestaande woningen in de directe omgeving, stedenbouwkundig niet onlogisch voorkomt. In hetgeen de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu hebben aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het college de keuze van de raad niet in redelijkheid aanvaardbaar heeft kunnen achten. Wat betreft het verlies aan speelgelegenheid neemt de Afdeling daarbij in aanmerking dat het hier geen planologisch bestemde speelvoorziening betrof en dat op enkele tientallen meters afstand van die speelplek met het bestemmingsvlak 'Openbaar Groen' en de aanduiding 's440' is voorzien in een openbare speelplaats met een minimale oppervlakte van 440 m².

2.53.1. De conclusie is dat hetgeen de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu hebben aangevoerd geen aanleiding geeft voor het oordeel dat het college zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plandeel dat ziet op de hoek Maerten Trompstraat en Piet Heinstraat, niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. In het aangevoerde wordt evenmin aanleiding gevonden voor het oordeel dat het bestreden besluit in zoverre anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht. Het beroep van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu is op dit punt ongegrond.

Het beroep van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu inzake de groenstructuur rond het pand Mijnbouwstraat 25

2.54. De Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu stellen in beroep voorts dat de groenstructuur bij het gemeentelijke monument aan de Mijnbouwstraat 25 is aangetast door het vellen van oude flankerende bomen.

2.55. Hetgeen de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu op dit punt aanvoeren, heeft geen betrekking op de bestemmingsplanprocedure. Voor zover zij van mening zijn dat het plan in onvoldoende bescherming van het gebouw en de (voormalige) omliggende groenstructuur voorziet, overweegt de Afdeling dat de stroken rondom het gebouw zijn bestemd als 'Openbaar Groen' en 'Verkeersdoeleinden 1'. De planvoorschriften laten de aanleg en de instandhouding van groenvoorzieningen op gronden met deze bestemmingen toe.

2.55.1. De conclusie is dat hetgeen de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu hebben aangevoerd geen aanleiding geeft voor het oordeel dat het college zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plandeel voor de gronden rond het pand Mijnbouwstraat 25 niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. In het aangevoerde wordt evenmin aanleiding gevonden voor het oordeel dat het bestreden besluit in zoverre anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht. Het beroep van de Belangenvereniging en de Commissie Natuur en Milieu is op dit punt ongegrond. (...; red.)

3. Beslissing

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

I. verklaart niet-ontvankelijk:

a. het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid De Groene Groep Ontwikkeling B.V.;

b. het beroep van de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid DP6 architectuurstudio B.V. en Dynamohal B.V. voor zover dat ziet op de goedkeuring van artikel 8, tweede lid, onder b, van de planvoorschriften;

II. verklaart de beroepen van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid O.M.A. Amsterdam B.V. en de vereniging Vrienden van de Delftse Botanische Tuin geheel, het beroep van de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid DP6 architectuurstudio B.V. en Dynamohal B.V. voor het overige en het beroep van de vereniging Belangenvereniging TU Noord en de stichting Stichting Commissie Natuur en Milieu Delft gedeeltelijk gegrond;

III. vernietigt het besluit van het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland van 18 december 2007, kenmerk PZH-2007-687710, voor zover goedkeuring is verleend aan:

a. het plandeel met de bestemmingen Woondoeleinden 2' en 'Verkeersdoeleinden 1' voor het perceel van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid O.M.A. Amsterdam B.V. aan de Charlotte de Bourbonstraat;

b. het plandeel met de bestemming 'Uit te werken gebied voor wonen' en de overige plandelen met de bestemming 'Woondoeleinden 2';

c. artikel 8, zevende lid, van de planvoorschriften en de aanduiding 'ch' op de plankaart;

IV. onthoudt goedkeuring aan:

a. de plandelen als bedoeld onder III.b.;

b. het voorschrift en de aanduiding als bedoeld onder III.c.;

V. bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het besluit van 18 december 2007 voor zover het betreft het onder IV. vermelde;

VI. verklaart de beroepen van [appellant sub 1] en [appellant sub 7] geheel en het beroep van de vereniging Belangenvereniging

TU Noord en de stichting Stichting Commissie Natuur en Milieu Delft voor het overige ongegrond;
(red.)

NOOT

Deze uitspraak gaat in op de vraag of er in het geval van het bestemmingsplan 'TU-Noord (De noordelijke wippolder)' sprake is van een m.e.r.-(beoordelings)plicht. Het plan is vastgesteld en goedgekeurd op grond van de oude WRO en voorziet onder andere in woningbouw. De bouw van woningen is een m.e.r.-plichtige activiteit in gevallen waarin deze activiteit is opgenomen in een bestemmingsplan, uitwerkingsplan of wijzigingsplan en er sprake is van een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen buiten de bebouwde kom, of 4.000 of meer woningen binnen de bebouwde kom (categorie 11.1 van onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994). Woningbouw is m.e.r.-beoordelingsplichtig indien dit is opgenomen in een bestemmingsplan, uitwerkingsplan of wijzigingsplan en er sprake is van een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen binnen de bebouwde kom (categorie 11.1 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994). In deze uitspraak zijn de begrippen samenhang en voorzienbaarheid en de definitie van het begrip 'woning' van belang bij het bepalen van de vraag of er sprake is van een m.e.r.-(beoordelings)plicht.

Allereerst de samenhang en de voorzienbaarheid. Twee begrippen die vaak in één adem genoemd worden. Appellanten hebben aangevoerd dat het onderhavige bestemmingsplan, waarin onder andere woningbouw mogelijk wordt gemaakt, niet los gezien kan worden van de uitbreiding van het woningbestand met 4.049 en mogelijk zelfs 6.300 woningen in de gehele wijk wippolder. Het college van GS en de gemeenteraad betogen dat de woningbouwontwikkeling niet voorzienbaar was ten tijde van het nemen van het vaststellen van het bestemmingsplan en het nemen van het goedkeuringsbesluit. De Afdeling haalt het streekplan aan. Hieruit blijkt dat onder andere woningbouwontwikkeling is gepland in het gebied TU-Zuid. De Afdeling beoordeelt de samenhang op twee abstractieniveaus: eerst binnen het plangebied zelf en vervolgens ook buiten het plangebied.

Ambsthalve stelt de Afdeling dat binnen het plangebied niet alleen op het terrein 'Gele Scheikunde' woningbouw mogelijk wordt gemaakt. De plandelen met de bestemmingen 'Woondoeleinden' en 'Woondoeleinden 2' voorzien ook in woningbouw. Door slechts één van de plandelen (het terrein Gele Scheikunde) mee te nemen in de beoordeling of er sprake is van een m.e.r.-(beoordelings)plicht, is de goedkeuring verleend zonder deugdelijke motivering.

Verder is er volgens de Afdeling aanleiding om de woningbouwmogelijkheden in een groter gebied dan alleen het plangebied bepalend te achten voor de vraag of een MER gemaakt moet worden, dan wel een m.e.r.-beoordeling dient plaats te vinden. Uit het streekplan maakt de Afdeling namelijk op dat woningbouwontwikkelingen ten zuiden van het plangebied voorzienbaar waren. Daarbij wijst de Afdeling ook nog op het voorontwerpbestemmingsplan 'TU-Midden' en het voorbereidingsbesluit dat is genomen met het oog op bouwontwikkelingen in dat plangebied, welke beide dateren van (vlak) voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

Door de begrippen samenhang en voorzienbaarheid binnen de m.e.r.-praktijk te hanteren wordt geprobeerd om de salamitactiek te voorkomen. Het is immers niet de bedoeling dat meerdere 'kleine' plannen worden vastgesteld die allen onder de m.e.r.-drempelwaarde vallen om daarmee de m.e.r.-(beoordelings)plicht te ontduiken.

Maar wanneer is sprake van samenhang en voorzienbaarheid? In onderhavige uitspraak wordt aangegeven dat voorzienbaarheid afgeleid kan worden van een ruimtelijk plan als een streekplan. Een voorontwerpbestemmingsplan en een voorbereidingsbesluit zijn een verdere grond voor voorzienbaarheid. Ik vraag mij af of voorzienbaarheid ook afgeleid kan worden van de provinciale structuurvisies die op grond van de (nieuwe) Wro worden vastgesteld, omdat deze een minder bindend karakter hebben voor de gemeenten dan de oude streekplannen. In de onderhavige uitspraak gaat de Afdeling niet in op de vraag of er ook samenhang bestaat tussen beide woningbouwontwikkelingen. Waarschijnlijk omdat de samenhang hier zo voor de hand ligt dat daar niet meer op ingegaan hoeft te worden. Het lijkt mij namelijk haast onmogelijk om te betogen dat er geen

samenhang bestaat tussen woningbouwontwikkelingen binnen hetzelfde plangebied of binnen dezelfde wijk.

De term voorzienbaarheid is onderdeel van de definitiebepalingen in onderdeel A, onder 2, van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994. Hierin staat dat de termen 'capaciteit' en 'oppervlakte' mede betrekking hebben op de redelijkerwijs binnen afzienbare tijd voorzienbare uitbreiding van de capaciteit respectievelijk de oppervlakte. In het Besluit m.e.r. 1994 is geen termijn opgenomen voor de voorzienbaarheid. Volgens de nota van toelichting dient de termijn van geval tot geval bekeken te worden. Het in acht nemen van een grens van vijf jaar lijkt reëel volgens de regering (NvT bij het herzien Besluit m.e.r. 1994, Stb. 1999, 224, p. 38). Overigens betoogt Soppe in zijn proefschrift (M.A.A. Soppe, Milieueffectrapportage en ruimtelijke ordening, een juridische beschouwing over het (dis)functioneren van het instrument milieueffectrapportage in de ruimtelijke ordening, 2005, p. 331), mijns inziens terecht, dat het voorzienbaarheids criterium geldt voor alle m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten en niet alleen voor die activiteiten waarin de termen 'capaciteit' of 'oppervlakte' voorkomen. Hij ziet namelijk geen reden om het criterium niet op alle activiteiten van toepassing te laten zijn. Bovendien stelt hij dat het zorgvuldigheidsbeginsel er ook toe leidt dat het voorzienbaarheids criterium bij alle m.e.r.-(beoordelings)plichtige plannen of besluiten gehanteerd moet worden. Over de termijn van voorzienbaarheid geeft Soppe nog aan dat in de jaren '90 in het kader van de ruimtelijke-ordeningsbesluitvorming in een aantal gevallen een termijn van tien jaar werd gehanteerd. In de uitspraak 'Leeuwarden-Zuid, fase A' (9 februari 2005, «JM» 2005, 35, m.nt. Pieters; M&R, 2005/5, nr. 53 m.nt. Jesse) waarbij het bestemmingsplan voorzag in de eerste fase van een grote woningbouwontwikkeling (6.500 woningen), werd zelfs een termijn van ruim 30 jaar gehanteerd. Over de beslissing op bezwaar inzake het aanwijzingsbesluit voor de eerste fase van Luchthaven Lelystad (ABRVs 5 november 2003, 200204636/1, «JM» 2004, 30) oordeelde de Afdeling dat de twee fasen om de luchthaven om te vormen tot een business airport één samenhangende activiteit vormden. Dit omdat de beide fasen vanaf het begin van de besluitvorming waren beoogd en omdat bij het ne-

men van de beslissing op bezwaar inzake het aanwijzingsbesluit voor de eerste fase al voorzienbaar was dat de besluitvorming over de tweede fase binnen twee jaar zou zijn afgerond.

Uit de genoemde uitspraken blijkt dat verschillende termijnen worden gehanteerd bij de invulling van het begrip voorzienbaarheid. Deze praktijk blijkt dus in overeenstemming te zijn met de nota van toelichting bij het Besluit m.e.r. 1994, waarin staat dat de termijn van voorzienbaarheid van geval tot geval moet worden bekeken. Uit de onderhavige uitspraak blijkt dat een streekplan ten minste een aanwijzing is om bepaalde ontwikkelingen voorzienbaar te noemen. Een voorontwerpbestemmingsplan en/of een voorbereidingsbesluit lijken mij een nog sterkere aanwijzing dat er sprake is van voorzienbaarheid. Vervolgens moet dan mijns inziens voor de volledigheid nog wel beoordeeld worden of er ook samenhang bestaat tussen de verschillende ontwikkelingen.

Verder is het interessant hoe de gemeenteraad het begrip 'woning' heeft ingevuld en hoe de Afdeling hierover heeft geoordeeld. De gemeenteraad heeft de studenteneenheden voor de helft meegerekend bij het bepalen of de m.e.r.-(beoordelings)plichtige drempelwaarde werd overschreden. In de uitspraak staat dat de gemeenteraad betoogde dat studenteneenheden minder milieubelasting opleveren. Minder dan wat?, vraag ik mij af. Ik neem aan dat bedoeld wordt: minder dan een gewone woning. Maar wat is een gewone woning? Is dat een grondgebonden woning? Een appartement in een flat zou dan misschien ook minder milieubelasting opleveren dan een grondgebonden woning. Het enige milieuverschil tussen studenteneenheden en grondgebonden woningen dat ik kan bedenken is dat studenten over het algemeen geen auto hebben en dat studenteneenheden minder ruimte innemen.

De Afdeling stelt dat het Besluit m.e.r. 1994 noch de toelichting daarop aanknopingspunten biedt voor hetgeen de raad heeft gesteld. In de toelichting op het Besluit is juist vermeld dat de hoogte van de drempelwaarden is afgestemd op de potentiële milieugevolgen. Hieruit dient volgens de Afdeling te volgen dat indien eenmaal is vastgesteld dat het om woningen gaat, er geen differentiatie naar de milieubelasting per type woning meer mogelijk is.

Een ander argument dat de gemeenteraad heeft om de studenteneenheden slechts voor de helft mee te rekenen, is dat het gezien de nettovloeroppervlakte niet om woningen gaat. Dienaangaande stelt de Afdeling dat het Besluit m.e.r. 1994 en de toelichting daarop geen omschrijving van het begrip 'woning' geven. In casu gaat het om studentenwoningen van 50 m² of 72 m². Voor zover hiermee al niet is bedoeld zelfstandige wooneenheden te realiseren, kunnen deze eenheden wat betreft de oppervlakte vergelijkbaar worden geacht met kleine zelfstandige appartementen, aldus de Afdeling. Een studenteneenheid moet dus worden meegeteld als voltallige woning. Door de studenteneenheden als woningen mee te tellen, komt het aantal woningen in het plangebied volgens een berekening van de raad uit op 2.542 woningen. Hiermee wordt de drempelwaarde voor de m.e.r.-beoordelingsplicht overschreden. Dat hier geen gevolg aan is gegeven, maakt dat het plan in strijd met art. 7.27, lid 3, Wm is vastgesteld. De Afdeling ziet derhalve aanleiding om goedkeuring aan de plandelen 'Uit te werken gebied voor woningen' en 'Woondoeleinden 2' te onthouden. Gezien deze onthouding laat de Afdeling de directe m.e.r.-plicht (op basis van de C-lijst) in verband met samenhang met andere bestemmingsplan(nen) buiten bespreking. Deze vraag zal moeten worden beantwoord bij het nemen van het besluit dat als eerste in de samenhangende activiteit voorziet, met de dan bekende informatie.

Ik kan de Afdeling volgen in de wijze waarop zij het begrip 'woning' in de zin van het Besluit m.e.r. 1994 definieert. Door onderscheid te maken tussen typen woningen wordt onduidelijkheid gecreëerd. Bovendien bestaan er geen goede milieuarargumenten om onderscheid te maken.

Ook is de uitspraak in lijn met de uitspraak over bestemmingsplan 'Zuidpolder-Oost' te Edam-Volendam (ABRvS 21 september 2006, 200508299/1) waar appellanten in hun beroepsgrond naar hebben verwezen, maar waar de Afdeling in onderhavige uitspraak niet op ingaat. In deze uitspraak werden woonzorgenheden als volwaardige woningen meegerekend.

In de uitspraak over bestemmingsplan 'De Eenhoorn' (ABRvS 27 september 2006, 200508475/1, «JM» 2007, 29) werd door appellanten aangevoerd dat onzelfstandige woningen ook als wo-

ningen dienen te gelden. Naar aanleiding daarvan overwoog de Afdeling dat in het bestemmingsplan onder woning verstaan wordt: 'een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van één huishouden'. Vervolgens stelde de Afdeling dat het bestemmingsplan de bouw van maximaal 1000 woningen mogelijk maakte en daardoor niet voldeed aan de m.e.r.- (beoordelings)plichtige drempelwaarde. Zeer impliciet kan uit deze uitspraak afgeleid worden dat onzelfstandige woningen ook als woningen moeten worden gerekend of dat hetgeen in het bestemmingsplan is opgenomen in de planbegrippen een aanwijzing is voor de invulling van het begrip woning in het Besluit m.e.r. 1994. Dit laatste zou mijns inziens overigens niet kunnen. Een begrip uit een amvb kan niet op verschillende manieren ingevuld worden door voorschriften in verschillende bestemmingsplannen. In de onderhavige uitspraak over 'TU-Noord' heeft de Afdeling in de opsomming van de feiten wel aangegeven wat volgens het bestemmingsplan onder woning wordt verstaan, maar heeft zij dit verder niet meegenomen in haar overwegingen.

Wat ik onduidelijk vind aan de uitspraak is dat de Afdeling slechts goedkeuring onthoudt aan twee van de drie plandelen die voorzien in woningbouw. Er wordt geen goedkeuring onthouden aan het plandeel 'Woondoeleinden'. Waarschijnlijk omdat de beroepsgrond zich beperkt tot de bestemmingen 'Uit te werken gebied voor woningen' en 'Woondoeleinden 2'. Daarentegen heeft de Afdeling uit zichzelf aangegeven dat ook de bestemming 'Woondoeleinden' betrokken had moeten worden bij de vraag of een m.e.r.- (beoordelings)plicht gold.

Ook kun je je afvragen waarom de Afdeling de plandelen niet vernietigt in plaats van hier goedkeuring aan te onthouden. Door goedkeuring te onthouden, komt de bal weer bij GS te liggen, terwijl de gemeente de m.e.r.-beoordeling moet uitvoeren. Wat mij betreft had vernietiging derhalve meer voor de hand gelegen. Een vervolgvraag is waarom niet het hele plan vernietigd wordt/goedkeuring onthouden wordt. Blijkbaar wordt de m.e.r.- (beoordelings)plicht strikt geïnterpreteerd: alleen die activiteiten die m.e.r.- (beoordelings)plichtig zijn, zijn relevant voor de m.e.r.- (beoordelings)plicht. Als aan deze activiteiten goedkeuring wordt onthouden, geldt voor het plan geen m.e.r.- (beoordelings)plicht meer. Wel treedt hierbij de

vraag op of hiermee niet de kern van het bestemmingsplan vervalt, waardoor er wellicht geen sprake meer is van een goede ruimtelijke ordening.

Een andere vraag over de uitspraak is waarom de Afdeling de (directe) m.e.r.-plicht buiten beschouwing laat. Zij doet dit omdat zij reeds in verband met de m.e.r.-beoordelingsplicht goedkeuring onthoudt aan de plandelen. De vraag over de m.e.r.-plicht zal volgens de Afdeling moeten worden beantwoord bij het nemen van het besluit dat als eerste in de samenhangende activiteit voorziet, met de dan bekende informatie. Maar, de Afdeling heeft al geconcludeerd dat er samenhang bestaat met het in procedure zijnde bestemmingsplan 'TU-Midden'. Als we kunnen uitgaan van de aantallen woningen die genoemd worden door de appellanten, dan wordt hiermee de m.e.r.-plichtige drempel ruimschoots overschreden. Het onderhavige bestemmingsplan is het eerste plan dat voorziet in deze samenhangende activiteit. Voor het bestemmingsplan 'TU-Midden' is nog maar een voorontwerp gemaakt. Waarom stelt de Afdeling niet voor de volledigheid dat hier een m.e.r.-plicht geldt? Dan hoeft de gemeente ook niet eerst een m.e.r.-beoordeling uit te voeren. Bovendien blijft na de uitspraak het plandeel 'Woondoeleinden' overeind in het onderhavige bestemmingsplan. Voor dit plandeel, in samenhang beschouwd met de andere bestemmingsplannen, geldt toch een m.e.r.-plicht? Zou het niet verstandig zijn als de Afdeling hier (ambsthalve) over oordeelt? Verder nog een praktisch puntje: ik vind het als lezer niet handig dat de overwegingen over m.e.r. worden behandeld in de rechtsoverwegingen 2.14 tot en met 2.19.6 en de conclusies pas in de rechtsoverwegingen 2.36 tot en met 2.36.6 zijn opgenomen. Als snelle, iets minder zorgvuldige lezer zou je kunnen denken dat de kous qua m.e.r. af is bij de eerste overwegingen tot en met 2.19.6, ook omdat daar (tussen)conclusies worden getrokken, waardoor je dan de overwegingen vanaf 2.36 mist.

Poortinga

89

Bestemmingsplan 'De Zuidlanden, plandeel Oost'- Leeuwarden

Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
17 juni 2009, nr. 200802433/1
(mrs. Scholten-Hinloopen, Simons-Vinckx en Mondt-Schouten)
Noot Van Velsen

Woningbouw. Bestemmingsplan. Gefaseerde ontwikkeling. Milieueffectrapportage (m.e.r.) Milieueffectrapport (MER). Verwerking m.e.r.-plicht. Natuurcompensatie

[WRO art. 10; Wm art. 7.2 lid 1; Besluit m.e.r. 1994, onderdeel C van de bijlage, categorie 11.1; Awb art. 3:46]

Op 12 februari 2008 hebben GS van Friesland besloten over de goedkeuring van het door de raad van de gemeente Leeuwarden bij besluit van 18 juni 2007 vastgestelde bestemmingsplan 'De Zuidlanden, plandeel oost'. Het plan voorziet door middel van een uit te werken bestemming in een buurtschap van ten hoogste 150 woningen, genaamd 'Wiarda'. Het plan voorziet daarnaast in de vestiging van kantoren aan de Drachtsterweg. In het plan zijn verder onder meer een bestaand sportcomplex en agrarische cultuurgronden opgenomen. Het plan maakt deel uit van een omvangrijker gebied ten zuiden van de stad Leeuwarden, te weten het nieuw te ontwikkelen stadsdeel De Zuidlanden, waarbinnen de bouw van ongeveer 6.500 woningen is voorzien. Het betreft een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 30, eerste lid, van de WRO naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling van 9 februari 2005, in zaaknr. 200401688/1. Hiermee heeft de Afdeling het besluit omtrent goedkeuring met betrekking tot het bestemmingsplan Leeuwarden Zuid, fase A vernietigd en aan dat plan zelf voorzien goedkeuring onthouden. Ook dat maakte deel uit De Zuidlanden en bood de basis voor de verwezenlijking van de eerste fase van maximaal 1856 woningen in en om drie nieuwe buurtschappen ten zuiden van de kern Goutum. De Afdeling kwam tot de conclusie dat het wettelijk verplichte onderzoek naar de milieugevolgen van de ontwikkeling van De Zuidlanden als geheel dient plaats te vinden bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan. Het feit dat dit bestemmingsplan slechts voorziet in de ontwikkeling van de eerste fase van De Zuidlanden maakt dit niet an-